

Warszawa, dnia 3 stycznia 2013 r.

Poz. 6

**ZARZĄDZENIE NR 72
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 20 grudnia 2012 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Drawieńskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151 poz. 1220, z późn. zm.²⁾), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Drawieńskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, na lata 2013-2014.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804, z 2011 r. Nr 34, poz. 170, Nr 94, poz. 549, Nr 208, poz. 1241 i Nr 224, poz. 1337 oraz z 2012 r. poz. 985.

- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, które określa załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, które określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zarastanie lądowych ekosystemów nieleśnych drzewami i krzewami oraz niepożądanymi gatunkami roślin zielnych, powodujące obniżenie różnorodności biologicznej	1. Systematyczne usuwanie roślin drzewiastych. 2. Wykaszenie roślinności zielnej. 3. Pielęgnacja i poprawa warunków siedliskowych gatunków cennych florystycznie
2	1. Zachwianie równowagi stanu populacji zwierząt. 2. Zanik gatunków występujących na terenie Parku	1. Tworzenie stref ostoi. 2. Wykonywanie ekspertyz dotyczących stanu poszczególnych gatunków. 3. Wdrażanie programów ochrony gatunków. 4. Prowadzenie monitoringu wybranych gatunków
3	Proces eutrofizacji ekosystemów wodnych prowadzący do niekorzystnych zmian jakościowych i ilościowych w populacjach poszczególnych gatunków ryb	1. Monitoring stanu czystości wód. 2. Tworzenie programów ochrony i wspomagania gatunków. 3. Połowy regulacyjne, kontrolne i pozyskanie tarlaków. 4. Zarybienia oraz regulacja zasad amatorskiego połowu ryb
4	Zanikanie śladów po obiektach dawnej kultury materialnej i niematerialnej	1. Ekspozowanie śladów dawnej kultury materialnej (dawne cmentarze, osady, obiekty hydrotechniczne), oznakowanie ich w terenie za pomocą tablic. 2. Odtwarzanie elementów kultury niematerialnej (dawne nazwy, legendy, tradycja związana z dawnymi zawodami) w wydawnictwach i podczas zajęć edukacyjnych
5	Nadmierne uszkodzanie odnowień naturalnych oraz upraw leśnych i młodników powodowane przez zwierzęta kopytne ²⁾	1. Zabezpieczanie drzewek, poprzez: 1) smarowanie środkami zapachowo-smakowymi (repelentami), 2) gradzenie powierzchni, 3) pakulowanie drzewek. 2. Regulacja liczebności populacji zwierząt kopytnych w oparciu o dane z inwentaryzacji liczebności populacji oraz analizę uwarunkowań ekologicznych, potwierdzającą zasadność wykonywania redukcji liczebności populacji
6	1. Zagrożenie dla gatunków i siedlisk z uwagi na hałas wytwarzany przez turystów. 2. Zaśmiecanie rzeki Drawy wraz	1. Ograniczenie ruchu turystycznego na rzece Drawie w okresie letnim wraz z podejmowaniem działań edukacyjnych społeczeństwa. 2. Regulacja ruchu turystycznego.

	z terenem przyległym	3. Sprzątanie terenu
7	Wydeptywanie pokrywy glebowej, uszkodzenie brzegów rzek i jezior przez pieszych	1. Wykonanie zabezpieczeń technicznych, polegających na naprawie kładek zabezpieczających przed wydeptywaniem, poręczy i schodków oraz pomostów wędkarskich. 2. Oznakowanie i utrzymanie szlaków turystycznych, miejsc postoju i biwakowania, przystani wodnych i miejsc rekreacyjnych zgodnie z obowiązującymi regulacjami - przekazywanie informacji o treści edukacyjnej. 3. Budowa urządzeń zabezpieczających
8	1. Niepełne wykształcenie ekosystemów leśnych z drzewostanami pochodzącymi z dawnych nasadzeń, w tym na gruntach porolnych. 2. Degeneracja siedlisk przez drzewostany iglaste nasadzone na siedlisku lasów liściastych	Przebudowa drzewostanów, poprzez: 1) sadzenie gatunków zgodnych z siedliskiem, 2) regulacje struktury przestrzennej drzewostanów
9	Niska liczebność niektórych gatunków ptaków	1. Wyznaczanie stref ochronnych. 2. Wywieszanie skrzynek lęgowych. 3. Ochrona i pozostawianie drzew dziuplastych i martwych
10	Niewłaściwy skład gatunkowy ryb w wodach Parku	Regulacja składu gatunkowego i struktury wiekowej populacji ryb, poprzez: 1) odłowy regulacyjne, 2) zarybienia, 3) ochronę tarlisk i zimowisk
11	1. Zły stan populacji ryb łososiowatych. 2. Niewykorzystanie potencjalnych możliwości biotopu i tarlisk przez ryby łososiowate	1. Zarybianie, ochrona tarlisk, zimowisk, pozyskanie tarlaków. 2. Ograniczenia w udostępnieniu do amatorskiego połowu ryb
12	Negatywny wpływ gatunków obcych i inwazyjnych na rodzime, dzikie populacje zwierząt i roślin	Monitoring i eliminacja obcych gatunków zwierząt i roślin
13	Zagrożenia ekosystemów w sąsiedztwie powalonych drzew na rzece Drawie w wyniku: 1) nadmiernej lokalnej koncentracji kajakowego ruchu turystycznego, 2) wzmożonego generowania uszkodzeń szaty roślinnej, 3) degradacji powierzchni gleb	1. Częściowe udrażnianie niektórych przeszkód w korycie rzeki (w głównych miejscach koncentracji ruchu turystycznego i przenoszenia kajaków wzdłuż brzegu rzeki) przy jednoczesnym zachowaniu maksymalnej szerokości udroźnienia nieprzekraczającej 2 m. 2. Konstruowanie naziemnych, przenośnych zabezpieczeń technicznych eliminujących nadmierne uszkodzenia szaty roślinnej i gleb
14	Brak wyznaczenia długookresowych kierunków i metod zachowawczej i aktywnej ochrony komponentów środowiska przyrodniczego oraz dopuszczalnych form i zasad	Sporządzenie projektu planu ochrony dla Parku i jego wdrożenie

	wykorzystania zasobów Parku dla celów społecznych i ekonomicznych	
15	Obecność napowietrznych linii energetycznych stanowiących zagrożenie dla awifauny Parku	Sukcesywne docelowe zastępowanie napowietrznych linii energetycznych kablem podziemnym

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie pożarami	1. Wyoranie pasów przeciwpożarowych. 2. Usuwanie martwych roślin z pasów przeciwpożarowych. 3. Utrzymanie sprawności punktów czerpania wody. 4. Zapewnienie przejezdności dróg pożarowych. 5. Zabezpieczenie miejsc wyznaczonych na ogniska
2	Oslabianie i obumieranie drzew, na skutek intensywnego żeru owadów	1. Wykładanie pułapek feromonowych na owady. 2. Kontrola liczebności oraz ocena stopnia zagrożenia, prognoza przebiegu zjawiska gradacji i ocena ewentualnej skali jej wpływu na ekosystem leśny. 3. Zwalczanie masowego pojawiania się owadów w przypadku potwierdzenia konieczności podejmowania działań technicznych. 4. Usuwanie drzew zasiedlonych przez owady w przypadku ryzyka gradacji uniemożliwiającej naturalny opór środowiska z pozostawieniem w ekosystemie drzew martwych (posuszu jałowego)
3	Zagrożenie zwierząt w okresie zimowym	Dokarmianie w okresie śnieżnej i mroźnej zimy

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Dopływ zanieczyszczeń antropogenicznych i geogenicznych wnoszonych do Parku przez rzeki i inne cieki zlewni, przepływające przez Park	Współdziałanie administracji Parku z organami administracji lokalnej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Parku
2	Wzrastający ruch turystyczny na rzece Drawie	1. Zmiana organizacji spływów kajakowych na rzece Drawie – ekonomiczne, czasowe i ilościowe ograniczanie ruchu turystycznego. 2. Zorganizowanie Centrum Proekologicznego Zarządzania Ruchem Turystycznym
3	Niedrożna przepławka na Elektrowni Wodnej Kamienna na Drawie	Podjęcie starań zmierzających do polepszenia funkcjonowania przepławki
4	Zanikanie śladów po obiektach dawnej kultury materialnej i niematerialnej	1. Współpraca z samorządami lokalnymi i nadleśnictwami w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego regionu. 2. Działalność edukacyjna
5	1. Konflikt pomiędzy udostępnieniem Parku a ochroną	1. Szerokie udostępnianie informacji na temat wartości przyrodniczych i kulturowych Parku i regionu

	przyrody. 2. Brak akceptacji dla obowiązujących zakazów. 3. Niedostateczna wiedza o terenie Parku	oraz jego ochrony. 2. Prowadzenie działalności edukacyjnej i wydawniczej. 3. Montaż tablic informacyjnych. 4. Współpraca z podmiotami zainteresowanymi ochroną przyrody
6	Postępujące zanikanie regionalnych cech zabudowy	Propagowanie właściwych zapisów w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin, uwzględniających przeciwdziałania zanikaniu regionalnych cech zabudowy

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	1. Eutrofizacja wód rzeki Drawy. 2. Skażenie gleby na skutek nawożenia gnojowicą pól położonych w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki przez Fermę Tuczu Trzody Chlewnej w Chomętowie	1. Monitoring jakości gleb i wód. 2. Starania administracyjne zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu funkcjonowania fermy na ekosystemy Parku
2	Negatywny wpływ gatunków obcych i inwazyjnych na rodzime, dzikie populacje zwierząt i roślin	Monitoring i eliminacja obcych gatunków roślin i zwierząt

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

²⁾ Zwierzęta kopytne – jeleń (*Cervus elaphus*), sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*).

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Sposoby ochrony czynnej na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Pielęgnacja pasów przeciwpożarowych (wzdłuż dróg publicznych) z pozostawieniem powierzchni gruntu oczyszczonego do warstwy mineralnej – zabieg wykonywany dwukrotnie w ciągu roku	2 km	Oddział - 143 j
2	1. Ocena stanu siedlisk. 2. Monitorowanie siedlisk i gatunków leśnych	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

B. W ekosystemach nieleśnych lądowych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1. Ocena stanu siedlisk. 2. Monitorowanie siedlisk i gatunków nieleśnych lądowych	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

C. W ekosystemach wodnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1. Ocena stanu siedlisk. 2. Monitorowanie siedlisk i gatunków wodnych	Według potrzeb	Obwody ochronne - Szuwary, Sitno, Ostrowiec, Kamienna

D. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Naprawa infrastruktury technicznej dróg	Według potrzeb	Drogi lokalne i oddziałowe na terenie obwodów ochronnych - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
2	1. Utrzymanie ścieżek dydaktycznych i szlaków turystycznych – naprawa, konserwacja i budowa infrastruktury. 2. Wykaszenie roślinności. 3. Utrzymanie drożności poprzez usuwanie drzew lub ich części z obszaru		Ścieżki dydaktyczne i szlaki turystyczne na odcinkach obszarów ochrony ścisłej

	ścieżek i szlaków, z pozostawieniem drewna w ekosystemie		
3	Wykonywanie prac badawczych, monitoringowych i eksperckich na potrzeby projektu planu ochrony		Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna, Szuwary

II. Sposoby ochrony czynnej na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Ocena stanu siedlisk. 2. Monitorowanie siedlisk i gatunków leśnych	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
2	1. Monitoring czynników biotycznych występujących w ekosystemach leśnych. 2. Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na brudnicę mniszkę (<i>Lymantria monacha</i>)	50 sztuk	Drzewostany sosnowe na terenie obwodów ochronnych - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
3	Kontrola rozwoju owadów, mogących determinować rozwój drzewostanów w celu określenia skali zagrożeń	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
4	Kontrolne poszukiwanie owadów w ściółce na powierzchniach próbnych w obrębie stałych partii kontrolnych	168 partii kontrolnych	
5	Ewentualne ograniczanie rozwoju owadów, które mogą potencjalnie powodować grupowe i powierzchniowe wydzielanie się posuszu, poprzez wycinanie zasiedlonych drzew – po wykonaniu niezbędnej w tym względzie analizy uwarunkowań ekologicznych i ocenie intensywności zjawiska gradacji. Zabieg może dotyczyć następujących gatunków owadów: 1) cetyniec większy (<i>Tomicus piniperda</i>), 2) cetyniec mniejszy (<i>T. minor</i>), 3) kornik sześćożębny (<i>Ips sexdentatus</i>), 4) kornik ostrożębny (<i>I. acuminatus</i>), 5) smolik drągowinowiec (<i>Pissodes piniphilus</i>), 6) smolik sosnowiec (<i>P. pini</i>), 7) rytownik dwuzębny (<i>Pityogenes bidentatus</i>), 8) przyplaszczek granatek (<i>Phaenops cyanea</i>)	Według potrzeb	

6	Budowa nowych ogrodzeń z siatki w ekosystemach przeznaczonych do przebudowy celem ochrony młodego pokolenia lasu przed zniszczeniem przez zwierzęta kopytne ²⁾	Do 880 m	Oddziały - 72d, 324d, 325d
7	Naprawa istniejących ogrodzeń z siatki w celu ochrony młodego pokolenia lasu przed zniszczeniem przez zwierzęta kopytne	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
8	Demontaż starych ogrodzeń z siatki		Oddziały - 8a, f, g, h, 9d, 13d, 16h, 33f, i, 67b, 91k, l, 96a, b, 98d, 99k, 105d, f, 118c, 120a, 141i, 168b, 229b, 257a, 303c, 317f, d
9	Demontaż osłonek plastikowych		Oddziały - 324d, 325d
10	Ochrona upraw leśnych, poprzez pakowanie drzewek w celu ochrony przed zgryzaniem przez jeleniowate ³⁾	Do 122, 80 ha	Oddziały - 10b, 16k, 24c, j, k, l, 26b, 27a, 35a, 36a, 66b
11	Zabezpieczanie upraw leśnych środkami zapachowymi (repelentami) przed jeleniowatymi	Do 158,42 ha	Oddziały - 129i, 131a, 134b, 155b, 157d, g, f, h, 168a, 169a, d, 177h, 179b, c, f, 201b, 202f, 203d, 289a, b, c, j, 310j, 311f
12	Ochrona upraw leśnych przed gryzoniami, poprzez późnojesienne wykaszanie roślinności	Do 11,52 ha	Oddziały - 78g, 93d, 97b, f, 103g, 302g, h, 304b, 317d, f
13	1. Regulacja liczebności (redukcja) populacji zwierząt kopytnych ze względu na szkody powodowane w ekosystemach leśnych. 2. Wykonywanie regulacji liczebności populacji w miejscach koncentracji szkód	Zakładany poziom regulacji w odniesieniu do poszczególnych gatunków zwierząt kopytnych: 1) jelen (<i>Cervus elaphus</i>) (łanie i cielęta) o 96 sztuk, 2) sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) (kozy i kozłeta) o 48 sztuk, 3) dzik (<i>Sus scrofa</i>) (warchlaki, przelatki, wycinki, odyńce, lochy) o 108 sztuk	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
14	Ewentualne likwidowanie skutków nagłych zjawisk atmosferycznych (usuwanie wiatrołomów, wywrotów, śniegołomów, itp.) w przypadku zdarzeń o charakterze klęskowym	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

	(wielkopowierzchniowym) wraz z pozostawieniem części biomasy drzew do naturalnego rozkładu		
15	Przebudowa drzewostanów sosnowych, poprzez poszerzenie istniejących luk w drzewostanie, umożliwiających wprowadzenie właściwych gatunków drzew i krzewów z pozostawieniem w ekosystemie drzew obumarłych zwiększających zasoby martwego drewna	0,58 ha	Oddziały - 324d, 325d
16	Przebudowa drzewostanów sosnowych, poprzez częściowe usunięcie sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) w celu odsłonięcia istniejącego, dolnego piętra liściastego z pozostawieniem w drzewostanie drzew obumarłych zwiększających zasoby martwego drewna w ekosystemie	51,34 ha	Oddziały - 187g, 188k, l, 253c, 303c, 317d, f, 359h, n, 378f
17	Pielęgnowanie upraw leśnych, poprzez usuwanie drzew chorych i uszkodzonych, regulację zagęszczenia i składu gatunkowego (zabieg o charakterze czyszczeń wczesnych)	11,65 ha	Oddziały - 72j, 79j, 82h, l, 91h, k, l, 92n, 93d, 98b, 234h, 260d, 336a
18	Przycięcie dębów (dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i>)) nad szyją korzeniową (przycinanie na bezpieńkę)	0,58 ha	Oddziały – 324d, 325d
19	Pielęgnowanie młodników, poprzez usuwanie drzew chorych, uszkodzonych, regulację zagęszczenia (zabieg o charakterze czyszczeń późnych)	152,41 ha	Oddziały - 1f, 2d, 10c, 16a, f, j, l, 74g, 82c, d, g, 83c, f, 89a, 99b, c, 105d, f, 113f, 114d, 116a, 118c, 120a, 137a, 139c, d, g, h, j, 140l, 141i, 142b, 168b, 169d, 241d, 266g, h
20	Regulacja składu gatunkowego, zagęszczenia drzew oraz stabilizacja drzewostanu, poprzez wykonanie cięć pielęgnacyjnych z pozostawieniem w drzewostanie drzew obumarłych zwiększających zasoby martwego drewna w ekosystemie (zabieg o charakterze trzebieży w młodszych klasach wieku)	154,29 ha	Oddziały - 43b, f, h, i, j, 44h, 49i, 54c, 60b, c, f, 63c, h, j, k, 64c, f, g, h, i, j, m, 66g, 69g, 72c, 78h, m, 89c, 90a, 94c, 102f, 103b, j, m, 104b, 110f, 121m, y, 149k, p, 155a, 174a, 175g, i, 181c, 182b, c, 183f, 189g, 190c, g, h, 210a, 257b, c, h, i, k, 258c, 266a, b, d, f, j, 307b, 308b
21	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach, poprzez wykonanie cięć pielęgnacyjnych z pozostawieniem w drzewostanie	294,27 ha	Oddziały - 43g, 44i, 60d, 63i, 64a, d, 66f, 72d, h, 74l, 79g, 81c, d, 86a, d, 102a, c, 103a, d, f, l, 104a, h, 110d, m, 127o, 129a, j, k, 141h,

	drzew obumarłych, dziuplastych i zamierających zwiększających zasoby martwego drewna w ekosystemie oraz drzew dogodnych do potencjalnego powstawania dziupli (zabieg o charakterze trzebieży w starszych klasach wieku)		146m, 147g, h, i, j, 157a, c, 163h, 174b, c, 175f, h, j, 183a, 184h, 186c, l, 188i, j, 190d, 212a, 223j, 229b, d, f, 235c, 236b, 237a, 258a, b, g, h, i, j, 276a, 287j, 306b, 307a, 308a, 309h, j, 311b, 320a, 356b, 395d, 396d
22	Przebudowa drzewostanu, poprzez dosadzanie drzew pod osłoną drzewostanu (podsadzenia)	23,24 ha	Oddziały - 51d, 72d, 91c, i, 157f, h, 168a, 169a
23	Wprowadzanie gatunków liściastych w powstałych lukach - uzupełnianie luk i przerzedzeń	0,58 ha	Oddziały - 324d, 325d
24	Uzupełnianie gatunkami liściastymi w podsadzeniach i odnowieniach - poprawki	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
25	Przygotowanie gleby do sadzenia drzew w roku następnym, poprzez miejscowe zdejmowanie darni (przygotowanie talerzy)	0,58 ha	Oddziały - 324d, 325d
26	Pielęgnacja upraw, poprzez wykaszanie roślinności zielnej i krzewów	Do 57,81 ha	1. Oddziały - 16m, 20i, 24k, l, 46i, 51d, 72b, c, d, f, 73d, 78i, 91b, 96a, 97a, b, d, 98 a, b, 99i, j, m, 102d, 104h, 134h, 227c, 301b, 318m, 325d. 2. Działki ewidencyjne nr 259/7, 279/4
27	1. Oczyszczanie pasów przeciwpożarowych z łatwopalnych części roślin oraz obcinanie i usuwanie gałęzi drzew i krzewów wyrastających na obszar pasów. 2. Pielęgnacja pasów przeciwpożarowych (wzdłuż dróg publicznych) z pozostawieniem powierzchni gruntu oczyszczonego do warstwy mineralnej – zabieg wykonywany dwukrotnie w ciągu roku	Do 30,65 ha Do 54,24 km	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
28	1. Utrzymanie punktów czerpania wody dla celów gaśniczych. 2. Naprawa i konserwacja pomostów. 3. Odnawianie oznakowań. 4. Utrzymanie przejezdności placów manewrowych, mijanek i dróg pożarowych do punktów czerpania wody	16 punktów	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
29	Ręczne usuwanie podrostów buka (<i>Fagus sylvatica</i>) i sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) z powierzchni skarpy	Do 0,50 ha	Oddział 145g

B. W ekosystemach nieleśnych lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Ręczne lub mechaniczne wykaszanie roślinności, usuwanie pojedynczych drzew i krzewów, usunięcie biomasy, wiosenne zabiegi pielęgnacyjne. 2. Sposób wykonania zabiegów określony w oparciu o ekspertyzy uwzględniające uwarunkowania przyrodnicze	Do 46,34 ha	Oddziały - 30g, 31b, 99p, 103i, 121x, 142l, 228k, 230d, 269f, 294h, 353f, 392b, 403d, 404f
2	1. Regulacja liczebności populacji zwierząt kopytnych (redukcja) ze względu na szkody powodowane w ekosystemach nieleśnych. 2. Wykonywanie regulacji liczebności w miejscach koncentracji szkód	Zakładany poziom regulacji w odniesieniu do poszczególnych gatunków zwierząt kopytnych: 1) jelen (<i>Cervus elaphus</i>) (łanie i cielęta) o 64 sztuki, 2) sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) (kozy i koźleta) o 32 sztuki, 3) dzik (<i>Sus scrofa</i>) (warchlaki, przelatki, wycinki, odyńce, lochy) o 72 sztuki	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
3	Uprawa roli, łąk i pastwisk na podstawie umów zawartych z dzierżawcami	67,48 ha	Oddziały - 114a ₂ , d ₁ , 118c, 120a, g, 148f
4	1. Ocena stanu siedlisk. 2. Monitorowanie siedlisk i gatunków nieleśnych lądowych	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zarybienie smoltami łososia (<i>Salmo salar</i>)	Ilość sztuk według zaleceń zespołu do spraw zarybiania przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Rzeka Drawa
2	Zarybienie narybkiem łososia (<i>Salmo salar</i>)		Rzeka Płociczna
3	Zarybienie narybkiem pstrąga potokowego (<i>Salmo trutta m. fario</i>)		130 000 sztuk

4	Zarybienie narybkiem certy (<i>Vimba vimba</i>) (forma stacjonarna)	40 000 sztuk	Jezioro Ostrowieckie
5	Pozyskanie tarlaków certy (<i>Vimba vimba</i>) lub materiału rozrodczego od nich (ikra i mlecz)	Do 30 sztuk	
6	Pozyskanie tarlaków/selektów pstrąga potokowego (<i>Salmo trutta m. fario</i>) w celu uzupełnienia stada tarłowego	Do 50 sztuk	Rzeki Drawa i Płociczna
7	Pozyskanie tarlaków/selektów brzany (<i>Barbus barbus</i>)	Do 20 sztuk	
8	Zarybienie narybkiem lipienia (<i>Thymallus thymallus</i>)	30 000 sztuk	
9	Połowy tarlaków/selektów lipienia (<i>Thymallus thymallus</i>) w celu stworzenia stada tarłowego	Do 40 sztuk	
10	Zarybienie narybkiem brzany (<i>Barbus barbus</i>)	8 000 sztuk	
11	Zarybienie jesiotrem ostronosym (<i>Acipenser oxyrinchus</i>)	Stadium i ilość sztuk według zaleceń Zespołu do spraw zarybiania przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Rzeka Drawa
12	Połowy regulacyjne ryb karpiowatych wraz z towarzyszącym im przyłowem ryb drapieżnych: 1) karpiowatych (<i>Cyprinidae</i>), 2) węgorza europejskiego (<i>Anguilla anguilla</i>) (przyłów), 3) okonia (<i>Perca fluviatilis</i>), 4) szczupaka (<i>Esox lucius</i>) (przyłów)	W ilości łącznej nie mniejszej niż: 1) 9 400 kg, 2) do 40 kg, 3) do 500 kg, 4) do 200 kg	Jeziora Ostrowieckie i Sitno
13	1. Ocena stanu siedlisk. 2. Monitorowanie siedlisk i gatunków wodnych	Według potrzeb	Obwody ochronne - Szuwary, Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

D. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Utrzymanie i naprawa infrastruktury technicznej. 2. Budowa nowej infrastruktury technicznej. 3. Naprawa i konserwacja pomostów. 4. Odnawianie oznakowań. 5. Utrzymanie przejezdności dróg. 6. Usuwanie drzew zagrażających	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna, Szuwary

	bezpieczeństwu ruchu kołowego i pieszego		
2	Wyeksponowanie miejsc historycznych, poprzez: 1) wykaszanie roślinności, 2) usunięcie pojedynczych drzew i krzewów	5 obiektów	Oddziały - 17g, 52g, 128d, 292g, 394 b
3	Utrzymanie baz sprzętu przeciwpożarowego dla celów gaśniczych	7 obiektów	Siedziba Dyrekcji Parku, siedziby obwodów ochronnych
4	Rozbiórka uszkodzonych urządzeń obserwacyjnych	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
5	Zamontowanie i utrzymanie piezometrów w celu wykonywania pomiarów poziomu wód gruntowych	Według wskazań ekspertyz	
6	Zamontowanie czujników pyroelektrycznych (rejestratorów ruchu) na szlaku wodnym rzeki Drawy	Według potrzeb	Obwody ochronne - Knieja, Dębina, Kamienna
7	Utrzymanie miejsc postoju pojazdów, poprzez: 1) naprawę, konserwację i budowę infrastruktury, 2) wykaszanie roślinności, 3) usuwanie drzew lub ich części		7 miejsc postoju, oddziały - 15, 42, 84, 87, 318, 323, 355
8	Utrzymanie miejsca postoju dla kajakarzy „Kładka Konotop”, poprzez: 1) naprawę, konserwację i budowę infrastruktury, 2) wykaszanie roślinności, 3) usuwanie drzew lub ich części		Oddział 1421
9	Utrzymanie miejsc odbioru kajaków, poprzez: 1) naprawę, konserwację i budowę infrastruktury, 2) wykaszanie roślinności, 3) usuwanie drzew lub ich części		2 miejsca odbioru kajaków, oddziały - 146p, r, 369j
10	1. Utrzymanie ścieżek dydaktycznych i szlaków turystycznych. 2. Naprawa, konserwacja i budowa infrastruktury. 3. Wykaszenie roślinności. 4. Utrzymanie drożności, poprzez usuwanie drzew lub ich części z obszaru ścieżek i szlaków, z częściowym zagospodarowaniem biomasy		Ścieżki dydaktyczne i szlaki turystyczne na odcinkach obszarów ochrony czynnej
11	Naprawa, konserwacja i budowa tablic dydaktycznych poza ścieżkami dydaktycznymi i szlakami turystycznymi		Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

12	Organizacja ptasiej ścieżki przyrodniczej	1 obiekt	Obwody ochronne - Pustelnia, Ostrowiec 284, 306, 321
13	Organizacja ścieżki dydaktycznej „Ochrona lokalnej tradycji architektonicznej i sadowniczej”	1 obiekt	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
14	1. Częściowe udrażnianie niektórych przeszkód w postaci powalonych drzew na rzece Drawie w głównych miejscach koncentracji ruchu turystycznego i przenoszenia kajaków wzdłuż brzegu. 2. Zabieg wykonywany z pozostawieniem rumoszu drzewnego w korycie rzeki	Według potrzeb	Rzeka Drawa w granicach Parku
15	Zamiana napowietrznej linii energetycznej na linię kablową podziemną	4,58 ha/1,54ha	Oddziały - 242b, 267i, 268a, 290c, 312b, 312f
16	Wykonywanie prac badawczych, monitoringowych i eksperckich na potrzeby projektu planu ochrony	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna, Szuwały

III. Na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1. Ocena stanu siedlisk. 2. Monitorowanie siedlisk i gatunków leśnych	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Ręczne lub mechaniczne wykaszanie roślinności, usuwanie pojedynczych drzew i krzewów, usunięcie biomasy, wiosenne zabiegi pielęgnacyjne. 2. Sposób wykonania zabiegów określony w oparciu o ekspertyzy uwzględniające uwarunkowania przyrodnicze	Do 377,81 ha	1. Oddziały - 12d, l, 13a, b, 16i, 17c, 19a, b, 20a, 21b, 31j, 40j, 49f, k, 51f, 52d, 53i, 56c, d, 78d, 103h, 121Bx, 126a, 127a, 142s, 143h, 144b, 145b, 149b, 150l, 154c, f, 184c, 200h, 201j, 204c, 213j, 219k, 226h, 232b, 312k, m, x, 318d, f, g, k 360f, 385o, 386n, 393o, r, w, x, 394d, g, k, m, 397i, 398n, p, 401d, 403g, n, 404d, h, n. 2. Działki ewidencyjne nr 34/3, 36/2, 38/2 ¹
2	Uprawa roli, łąk i pastwisk zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki rolnej	227,18 ha	1. Oddziały - 110c, 112b, 121a, g, i, l, 125f, i, j, 126d, 142a, 149t, 154j, 163c, d, 219j, 369f, 402t, 404m. 2. Działki ewidencyjne: 274, 385/7, 412/3, 412/13-15
3	1. Ocena stanu siedlisk. 2. Monitorowanie siedlisk i gatunków	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina,

	nieleśnych lądowych		Ostrowiec, Kamienna
--	---------------------	--	---------------------

C. Inne według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wyeksponowanie miejsc historycznych, poprzez: 1) wykaszanie roślinności zielnej, 2) usunięcie pojedynczych drzew lub krzewów	5 obiektów	Oddziały - 16 i, 191c, 303h, 312g obręb ewidencyjny Barnimie działki nr 307/1-7
2	Adaptacja parku podworskiego w Barnimiu do celów edukacyjnych	1 obiekt	Obwód ochronny Knieja, obręb ewidencyjny Barnimie działki nr 307/1-7
3	Adaptacja dawnego budynku mieszkalnego na Centrum Proekologicznego Zarządzania Ruchem Turystycznym w Parku	1 obiekt	Obwód ochronny Knieja, obręb Drawno działka nr 303/3
4	Utrzymanie miejsc biwakowania, poprzez: 1) naprawę, konserwację i budowę infrastruktury, 2) wykaszanie roślinności, 3) usuwanie drzew lub ich części	Według potrzeb	6 miejsc biwakowania. Oddziały - 112d, 132f, 144n, 213h, 327h, 329b, 393l, obręb Nowa Korytnica działka nr 199/8
5	Utrzymanie i remonty Punktów Informacji Turystycznej		Oddziały - 110n, 368h
6	1. Utrzymanie ścieżek dydaktycznych i szlaków turystycznych. 2. Naprawa, konserwacja i budowa infrastruktury. 3. Wykaszanie roślinności. 4. Utrzymanie drożności, poprzez usuwanie drzew lub ich części z obszaru ścieżek i szlaków, z częściowym zagospodarowaniem biomasy		Ścieżki dydaktyczne i szlaki turystyczne na odcinkach obszarów ochrony krajobrazowej
7	Utrzymanie powierzchni edukacyjnej na ścieżce dydaktycznej „Petrografia terenów nad Drawą”	1 obiekt	Oddział 112d
8	Naprawa, konserwacja i budowa tablic dydaktycznych poza ścieżkami dydaktycznymi i szlakami turystycznymi	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
9	Utrzymanie miejsca postoju dla kajakarzy „Most Barnimie”, poprzez: 1) naprawę, konserwację i budowę infrastruktury, 2) wykaszanie roślinności, 3) usuwanie drzew lub ich części	Według potrzeb	Oddział 122b
10	Organizacja miejsca postoju pojazdów	1 obiekt	Obwód ochronny Knieja - Oddział 144a

11	Organizacja ścieżki dydaktycznej „Ochrona lokalnej tradycji architektonicznej i sadowniczej” wraz z kolekcją dydaktyczną drzew owocowych, krzewów i roślin wieloletnich tradycyjnie uprawianych w Puszczy Drawskiej	1 obiekt	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
12	1. Utrzymanie i naprawa infrastruktury technicznej. 2. Budowa nowej infrastruktury technicznej. 3. Naprawa i konserwacja pomostów. 4. Odnawianie oznakowań. 5. Utrzymanie przejezdności dróg. 6. Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ruchu kołowego i pieszego	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna, Szuwary
13	Utrzymanie terenu przy obiektach Parku – wykaszanie, wycinanie, przycinanie, sadzenie roślinności		Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna
14	Remont budynku „Pustelnia”	1 obiekt	Oddział - 78o
15	Remont budynku siedziby Obwodu Ochronnego Kamienna	1 obiekt	Oddział - 404o
16	Rozpoczęcie przygotowania inwestycji „Centrum edukacji przyrodniczej DPN z zapleczem administracyjnym Parku”	1 obiekt	Obwód ochronny Knieja
17	Wykonywanie prac badawczych, monitoringowych i eksperckich na potrzeby projektu planu ochrony	Według potrzeb	Obwody ochronne - Sitno, Pustelnia, Knieja, Dębina, Ostrowiec, Kamienna, Szuwary

¹⁾ Lokalizacja zgodna z mapą przeglądową Drawieńskiego Parku Narodowego wykonaną przez Zakład Usług Leśnych „Eko-Las-Projekt” S. C. Zielona Góra. 1998, zaewidencjonowaną w Drawieńskim Parku Narodowym.

²⁾ Zwierzęta kopytne – jeleń (*Cervus elaphus*), sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*).

³⁾ Jeleniowate (*Cervidae*) – jeleń (*Cervus elaphus*), sarna (*Capreolus capreolus*).

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Storczykowate (<i>Orchidaceae</i>)	Wykaszenie łąk storczykowych i usuwanie krzewów z powierzchni cennych pod względem florystycznym	1. Ręczne lub mechaniczne wykaszanie łąk po wydaniu nasion przez storczyki. 2. Usunięcie biomasy zgodnie z ekspertyzami/zaleceniami oraz warunkami przyrodniczymi
2	Lipiennik Loesela (<i>Liparis loeseli</i>)	Ochrona stanowiska, poprzez: 1) usuwanie odrośli olszowych na torfowisku, 2) zachowanie warunków wodnych	1. Usuwanie odrośli olszowych na torfowisku oraz roślinności zielnej z otoczenia stanowisk lipiennika Loesela (<i>Liparis loeseli</i>). 2. Utrzymanie udroźnienia przepływu wody przez wąski przesmyk. 3. Bieżąca konserwacja i utrzymanie wodowskazu. 4. Umożliwienie dopływu wód zasobnych w węglan wapnia. 5. Monitoring populacji oraz siedliska występowania gatunku
3	Gatunki roślin występujące na terenie Parku	Utrzymanie zbiorów zielnikowych	Zbiór roślin, suszenie, przechowywanie, techniczne zabezpieczanie zbioru zielnikowego Parku

II. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	1. Sikory (<i>Paridae</i>), 2. Kowaliki (<i>Sittidae</i>), 3. Pełzacze (<i>Certhidae</i>), 4. Dzięcioły (<i>Picidae</i>), 5. Drozdy (<i>Turdidae</i>), 6. Mucholówki (<i>Muscicapidae</i>), 7. Szpaki (<i>Sturnidae</i>), 8. Dudki (<i>Upupidae</i>), 9. Krukowate (<i>Corvidae</i>)	1. Uzupełnienie bazy pokarmowej (nasiona roślin). 2. Monitoring skuteczności zasiedlenia sztucznych gniazd w ilości do 8770 sztuk	1. Wykładanie karmy dla ptaków. 2. Wykonanie inwentaryzacji. 3. Oczyszczenie i naprawa uszkodzonych budek lęgowych i ponowne ich zawieszenie
2	Bażantowate (<i>Phasianidae</i>): 1) bażant (<i>Phasianus colchicus</i>), 2) kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>)	1. Uzupełnienie bazy pokarmowej (nasiona roślin). 2. Udostępnianie miejsc żerowania na oziminach (grunty rolne Parku i Strefy Ochronnej Zwierząt)	1. Wykładanie karmy dla ptaków. 2. Kruszenie warstwy lodu na oziminach w okresie zimowym. 3. Wykładanie budek ochronnych
3	Ptaki środowisk wodno-błotnych i inne drobne	1. Zabezpieczenie drzew dziuplastych i	1. Montowanie pod dziupłą, budką lęgową, kołnierzy

	zwierzęta	istniejących budek lęgowych przed drapieżnictwem zwierząt lądowych. 2. Ograniczanie liczebności obcych gatunków zwierząt wywierających negatywny wpływ na populacje rodzime. 3. Kontrola presji drapieżników żerujących przy brzegach jezior i rzek	ochronnych. 2. Prowadzenie monitoringu i inwentaryzacji zwierząt obcego pochodzenia. 3. Wykonywanie odstrzału redukcyjnego jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). 4. Redukcja osobników napływowych, poprzez zastosowanie pułapek żywołownych - norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>) i szop pracz (<i>Procyon lotor</i>). 5. Wyłożenie i kontrola do 80 sztuk tratw pływających do liczenia tropów norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>)
4	1. Jeleniowate (<i>Cervidae</i>), 2. Dzik (<i>Sus scrofa</i>), 3. Zając (<i>Lepus europaeus</i>)	Poprawa warunków bytowania	1. Wyłożenie soli do lizawek. 2. Wykładanie karmy w czasie mroźnej zimy. 3. Udostępnianie karmy poprzez odśnieżanie wrzosowisk i borówczysk. 4. Monitoring populacji
5	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Monitoring i inwentaryzacji oraz regulacja populacji – według potrzeb	1. Prowadzenie monitoringu i inwentaryzacji. 2. Wykonywanie odstrzału zwierząt chorych oraz odstrzału redukcyjnego w obszarze ochrony bażantowatych (<i>Phasianidae</i>). 3. Wykładanie szczepionki przeciwko wściekliźnie
6	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>)	Realizacja programu ochrony gatunków ukierunkowana na zwiększanie ilości miejsc rozrodczych, zimowisk oraz dziennych schronień	1. Monitoring. 2. Inwentaryzacja letnia i zimowa. 3. Konserwacja miejsc wykorzystywanych do hibernacji. 4. Naprawa istniejących budek rozrodczych
7	1. Łosoś (<i>Salmo salar</i>). 2. Pstrąg potokowy (<i>Salmo trutta m. fario</i>). 3. Lipień (<i>Thymallus thymallus</i>). 4. Brzana (<i>Barbus barbus</i>). 5. Szczupak (<i>Esox lucius</i>). 6. Jesiotr (<i>Acipenser oxyrhynchus</i>). 7. Ceta (<i>Vimba vimba</i>)	1. Odłowy kontrolne. 2. Zarybienia. 3. Pozyskanie tarlaków i selektów	Połowy przy użyciu rybackich narzędzi połowu i zarybienia
8	Wszystkie gatunki płazów występujące w Parku	Poprawa warunków bytowania	1. Prowadzenie monitoringu i inwentaryzacji płazów. 2. Utrzymanie i konserwacja urządzeń i obiektów

9	Żółw błotny (<i>Emys orbicularis</i>)	Ochrona miejsc rozrodu oraz bytowania	1. Monitoring i inwentaryzacja. 2. Zakładanie siatki zabezpieczającej miejsca rozrodu. 3. Stworzenie miejsca do wygrzewania i odpoczynku gadów
10	Pozostałe gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową	Monitoring populacji, w tym obrączkowanie wybranych gatunków ptaków	Zgodnie z zalecanymi metodykami badań monitoringowych

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja, oddział ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha ²⁾
1	Ochrona ścisła	Oddziały - 1b, g, h, i, j; 2b, j, k, l, 3b, 5a, c, g, 6a, b, c, d, f, 7a, b, 29b, d, 49b, c, g, h, 62n, 62o, p, 68b, 69b, d, k, 84c, n, 85b, 110h, i, j, k, 112c, 122c, d, 123a, d, k, 124d, 131d, h, j, 132g, 133c (z wyjątkiem bagna 0, 15 ha w części południowo-zachodniej), 134g, i, 135c (z wyjątkiem bagna 0, 10 ha w części południowo-zachodniej), d, 136b, c, d, f, 143i, j, k, 183i, l, 184i, 185n, o, 191b, f, 192b, c, 214b, c, d, f, g, h, i, j, k, 215b, c, d, f, g, h, i, j, 216b, c, d, 233h, 243b, c, d, f, g, h, 244a, 245a, b, 246a, b, c, 247a, b, 259l, 268g, i, 269b, j, l, 273i, 274o, 284d, 291b, c, d, g, i, k, l, m, n, 292b, c, h, l, m, 294a, b, c, d, g, i, 295d, f, 304h, 312r, 313b, d, k, l, m, 319c, 326d, f, g, h, j, k, 327b, f, g, 328b, c, 329g, 334g, h, 335c, f, g (z wyjątkiem rzeki), 336i (z wyjątkiem rzeki), 337j (z wyjątkiem rzeki), 338d, f, 344d, j, 345b, f, 349c, 350b, c, d, 351f, g, 353a, g, h, i, j, k, 359i, 360d, i, 365a, b, c, 366a, b, g, h, 369b, c, 374c, f, 375a, 382c, 383a, d, 384b, d, f, h, l, m, n, 391c, f, i, j, m, 392i, j, 417a, b, c, d	568,64
2	Ochrona czynna	1. Oddziały - 1a, c, d, f, 2a, c, d, f, g, h, i, 3a, c, d, f, g, h, 4, 5b, d, f, h, i, j, k, 6g, h, i, j, 8-9, 10a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, 11, 12a, b, c, f, h, i, j, k, m, 13c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 14-15, 16a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, 17a, b, d, f, g, h, i, j, 18, 19c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 20b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 21a, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 22-28, 29a, c, f, g, h, i, j, 30a, b, c, d, f, g, h, i, 31a, b, c, d, f, g, h, i, k, l, 32-39, 40a, b, c, d, f, g, h, i, k, l, m, 41-44, 45a, b, c, d, f, g, 46-48, 49a, d, i, j, l, 50, 51a, b, c, d, g, h, i, j, k, 52a, b, c, f, g, h, i, 53a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, 54, 55a, b, c, d, f, g, 56a, b, f, g, h, i, j, k, l, 57-58, 59a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 60-61, 62a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 63-67, 68a, c, d, f, g, h, i, 69a, c, f, g, h, i, j, l, m, n, o, p, r, 70-71, 72a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 73-75, 76a, b, c, d, 77a, b, c, d, f, g, h, i, 78a, b, c, f, g, h, i, j, l, m, 79-83, 84a, b, d, f, g, h, i, j, k, l, m, o, p, r, s, t, 85a, c, d, f, g, h, i, 86, 87a, b, c, d, f, 88-102, 103a, b, c, d, f, g, i, j, k, l, m, 104-109, 110a, b, d, f, g, l, m, r, 111, 112f, 113-116, 117a, b, c, d, f, g, h, i, 118b, c, d, f, g, h, i, 119a, b, c, d, g, 120a, b, c, d, f, g, h, i, 121c, d, f, m, n,	10 286,76

		<p>o, p, r, s, y, z, Ax, Cx, 122a, f, g, 123b, c, f, g, h, i, j, l, m, 124a, b, c, f, 125a, c, h, k, 126b, 127b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, 128-130, 131a, b, c, f, g, i, k, 132a, c, d, h, i, j, k, 133a, b, c (tylko bagno 0, 15 ha w części południowo-zachodniej), 134a, b, c, d, f, h, j, 135a, b, c (tylko bagno 0, 10 ha w części południowo-zachodniej), f, g, 136a, g, h, i, 137-141, 142b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, t, w, x, 143a, b, c, d, f, 144c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, o, 145a, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 146-148, 149a, c, d, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, w, 150a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 151-153, 154a, b, g, h, i, l, m, 155-162, 163f, g, h, i, j, k, l, m, n, 164-169, 170a, b, c, d, f, g, i, k, 171-182, 183a, b, c, d, f, g, h, j, k, 184a, b, d, f, g, h, 185a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, p, 186-190, 191a, d, g, h, 192a, d, f, g, h, i, 193-199, 200a, b, c, d, f, g, 201a, b, c, d, f, g, h, i, k, l, 202-203, 204a, b, d, f, 205-212, 213a, b, c, d, f, g, 214a, 215a, 216a, 217-218, 219a, b, c, d, f, g, h, i, n, 220-225, 226a, b, c, d, f, g, i, j, k, 227-231, 232a, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 233a, b, c, d, f, g, 234-241, 242a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, o, p, 243a, 244b, c, 247c, d, 248-258, 259a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 260-267, 268a, b, c, d, f, h, j, 269a, c, d, g, h, i, k, 270-272, 273a, b, c, d, f, g, h, 274a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, p, r, s, 275-283, 284a, b, c, 285-290, 291a, f, h, j, o, 292a, d, f, g, i, j, k, 293, 294f, h, j, k, 295a, b, c, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, 296-302, 303a, b, c, d, f, g, 304a, b, c, d, f, g, 305-308, 309a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, 310a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, m, n, o, p, r, 311, 312a, b, c, d, f, h, i, j, l, n, o, p, t, w, y, 313a, c, f, g, h, i, j, n, o, p, r, w, x, y, 314-317, 318a, b, c, i, j, m, n, o, p, r, s, 319a, b, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 320-325, 326a, b, c, i, 327a, c, d, 328a, d, f, g, h, i, 329a, c, d, f, 330-332, 333a, b, c, d, f, g, h, i, j, 334a, b, c, d, f, i, j, 335a, b, d, g (tylko rzeka), 336a, b, c, d, f, g, h, i (tylko rzeka), 337a, b, c, d, f, g, h, i, j (tylko rzeka), 338a, b, c, 339-343, 344a, b, c, f, g, h, i, 345a, c, d, 346-348, 349a, b, d, f, 350a, f, g, h, i, j, k, 351a, b, c, d, h, i, j, k, l, 352, 353b, c, d, f, l, m, n, 354-358, 359a, b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, 360a, b, c, g, h, j, 361-364, 366a, c, d, f, i, 367, 368a, b, c, d, f, g, 369a, d, g, h, i, j, k, l, 370a, b, c, d, f, h, j, k, l, m, 371-373, 374a, b, d, 375b, c, d, f, g, h; 376; 377a, b, c, d, f, h, i, j, 378-381, 382a, b, d, f, g, h, 383b, c, f, g, h, i, 384a, c, g, i, j, k, o, p, 385a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, p; 386a, b, c, f, g, h, i, j, k, l, m, o, p, r, s, 387-390, 391a, b, d, g, h, k, l, 392a, b, c, d, f, g, h, l, m, n, o, 393a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, m, n, p, s, t, 394a, b, c, f, h, i, j, l, n, o, p, r, s, 395-396, 397a, b, c, d, f, g, h, j, 398a, b, c, d, f, g, h,</p>	
--	--	---	--

		i, j, k, l, m, o, r, s, 399-400, 401a, b, c, f, g, h, i, j, k, l, m, 402a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, 403a, b, c, d, f, h, i, j, k, l, m, 404a, b, c, f, g, i, j, l, 405-413, 414a, 415-416, 418. 2. Działki - 91/3, 92/4, 147/2, 199/6, 259/7, 279/4, 394/18, 394/16,	
3	Ochrona krajobrazowa	1. Oddziały - 10i, 12d, g, l, 13a, b, 16i, 17c, 19a, b, 20a, 21b, 31j, 40j, 49f, k, 51f, 52d, 53i, 56c, d, 78d, k, n, o, 87g, h, i, j, k, l, m, 103h, 110c, n, o, p, 112a, b, d, 118a, 119f, 121a, b, g, h, i, j, k, l, t, w, x, Bx, 122b, 125b, d, f, g, i, j, 126a, c, d, 127a, 132b, f, 142a, s, 143g, h, 144a, b, n, 145b, 149b, f, s, t, 150l, 154c, d, f, j, k, 163a, b, c, d, 170h, j, 184c, 191c, 200h, 201j, 204c, 213h, i, j, 219j, k, l, m, o, 226h, 232b, 242i, 269f, 303h, 309t, 310l, 312g, k, m, s, x, 313s, t, z, 318d, f, g, h, k, l, 327h, 329b, 360f, 368h, 369f, 370g, i, 377g, 385o, 386d, n, 392k, 393l, o, r, w, x, 394d, g, k, m, 397i, 398n, p, 401d, 402s, t, 403g, n, 404d, h, k, m, n, o. 2. Działki - 34/3, 36/2, 38/2, 199/4, 199/5, 199/7, 199/8, 274, 258/3, 258/5, 303/3, 305/3, 307/1, 307/2, 307/3, 307/4, 307/5, 307/6, 307/7, 311/2, 385/7, 412/3, 412/13, 412/15, 412/14, 551, 8120, 8130/4. 3. Grunty znajdujące się w granicach Parku niebędące w użytkowaniu wieczystym Parku	681,94
Razem			11 537,34

¹⁾ Lokalizacja zgodna z mapą przeglądową Drawieńskiego Parku Narodowego wykonaną przez Zakład Usług Leśnych „Eko-Las-Projekt” S. C. Zielona Góra. 1998, zaewidencjonowaną w Drawieńskim Parku Narodowym.

²⁾ Stan według ewidencji gruntów na 31.12.2011 r.

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH I REKREACYJNYCH, Z PODANIEM
MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE
W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Cały obszar Parku	Bez ograniczeń

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących jednocześnie przebywać w danym miejscu
1	Ważne punkty widokowe przy szlakach: 1) Węgornia, oddział 280, 2) Wydrzy Głaz, oddział 215, 3) jezioro Ostrowieckie, oddział 234, 4) Tragankowe Urwisko, oddziały 141, 145, 5) Drawa, oddziały - 124, 130, 6) wiata do obserwacji ptaków na jeziorze Ostrowieckim, oddział 284, 7) Śmiałkowe Wzgórza, oddział 62, 8) Mostniki oddział 404, 9) wiata edukacyjna, obręb ewidencyjny Barnimie, działka nr 259/7	Po 60 osób
2	Sala edukacyjna w budynku dyrekcji Parku, oddział 110	30
3	Sala edukacyjna w budynku Stacji Terenowej Parku w Ostrowcu, oddział 318	50
4	Budynek Przystani Drawnik, oddział 112	60
5	Park podworski w Barnimiu, obręb Barnimie działki nr 307/1-7	60
6	Centrum Proekologicznego Zarządzania Turystyką w Parku, obręb Drawno działka nr 303/3	Bez ograniczeń
7	Pokoje gościnne Parku, oddziały – 78, 110, 368, 318	31
8	Dawne cmentarze – Ostrowiec, Springe, oddziały - 303, 312,	Po 60 osób na każdym obiekcie

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących jednocześnie przebywać w danym miejscu
1	Miejsce biwakowania „Barnimie”, oddział 132f	60
2	Miejsce biwakowania „Bogdanka”, oddział 144n, działka ewidencyjna - 199/8	200
3	Miejsce biwakowania „Sitnica”, oddział 213h	80
4	Miejsce biwakowania „Pstrąg”, oddziały - 327h, 329b	200
5	Miejsce biwakowania „Kamienna”, oddział 393l	60
6	Miejsce biwakowania „Drawnik”, oddział 112	50
7	Miejsce postoju pojazdów „Sitno”, oddział 15	60
8	Miejsce postoju pojazdów „Gwiazda”, oddział 42	60
9	Miejsce postoju pojazdów „Ostrowiec”, oddział 318	60
10	Miejsce postoju pojazdów „Zakręt Raka”, oddział 323	60
11	Miejsce postoju pojazdów „Jezioro Głuche”, oddział 355	60
12	Miejsce postoju pojazdów „Rogoźnica”, oddział 87	60
13	Miejsce postoju pojazdów „Pustelnia”, oddział 84	60
14	Ekosystem rzeki Drawy w granicach Parku, oddziały - 110, 112, 114, 116, 118, 119, 121, 122, 124, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 143, 149, 148, 147, 146, 151, 159, 171, 185, 192, 191, 204, 216, 215, 214, 243, 269, 292, 293, 313, 328, 327, 329, 345, 360, 370, 377, 386, 394, 404	700
15	Ekosystem rzeki Korytnicy w granicach Parku, oddział 144	Bez ograniczeń
16	Punkt Informacji Turystycznej Przystań Wodna w Drawnie, oddział 110	
17	Punkt Informacji Turystycznej w Głusku, oddział 368	
18	Miejsca odbioru kajaków, oddziały - 146, 369	
19	Miejsce postoju dla kajakarzy kładka „Konotop”, oddział 142l	20
20	Miejsce postoju dla kajakarzy most na Drawie w miejscowości Barnimie, oddział 122b	1. 20 osób. 2. Uroczystości kościelne – bez ograniczeń
21	Centrum Proekologicznego Zarządzania Turystyką w Parku, obręb Drawno działka nr 303/3	Bez ograniczeń
22	Pokoje gościnne Parku, oddziały - 110, 368, 318, 78	31
23	Budynek Przystani Drawnik, oddział 112	60

IV. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących jednocześnie przebywać w danym miejscu
1	Pomosty przy jeziorze Sitno, oddziały - 14, 15	50
2	Pomosty przy jeziorze Ostrowieckim 93, 100, 108, 306, 321, 340, 355	20
3	Rzeka Drawa w oddziałach - 110, 112, 114, 116, 118, 119, 121, 122, 124, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 143, 149, 148, 147, 146, 151, 159, 171, 185, 192, 191, 204, 216, 215, 214, 243, 269, 292, 293, 313, 328, 327, 329, 345, 360, 370 - do mostu	20
4	Plaża nad jeziorem Ostrowieckim, oddział 355b	Bez ograniczeń
5	Pokoje gościnne Parku, oddziały - 110, 368, 318, 78	31
6	Budynek Przystani Drawnik, oddział 112	60

¹⁾ Lokalizacja zgodna z mapą przeglądową Drawieńskiego Parku Narodowego wykonaną przez Zakład Usług Leśnych „Eko-Las-Projekt” S. C. Zielona Góra. 1998, zaewidencjonowaną w Drawieńskim Parku Narodowym.